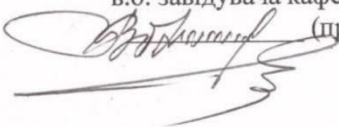


**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ Й ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ**  
**КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО  
на засіданні кафедри української  
філології та журналістики  
протокол від 03.09.2020 р. № 2  
в.о. завідувача кафедри  
 (проф. Володимир ОЛЕКСЕНКО)

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ**  
**ІСТОРІЯ МОВИ (СТАРΟΣЛОВ'ЯНСЬКА МОВА)**

**Освітньо-професійна програма «Філологія (Українська мова та література)»**  
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти  
**Спеціальність 035 Філологія (українська мова та література)**  
**Галузь знань 03 Гуманітарні науки**

Херсон 2020

## Опис курсу

Назва навчальної дисципліни/освітньої компоненти	<b>Історія мови (Старослов'янська мова)</b>
Викладач (і)	Світлана Климович (Svitlana Klymovych), кандидат філологічних наук, доцент кафедри української філології та журналістики Науковий профіль: <a href="https://scholar.google.com.ua/citations?user=qXT_VwAAAAJ&amp;hl=uk&amp;oi=ao">https://scholar.google.com.ua/citations?user=qXT_VwAAAAJ&amp;hl=uk&amp;oi=ao</a>
Посилання на сайт	<a href="http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=2809">http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=2809</a>
Контактний телефон	0506886340
Е-mail викладача	<a href="mailto:svitlanaklymovych@ukr.net">svitlanaklymovych@ukr.net</a>
Графік консультацій	Понеділок, 14.00–15.00 (кафедра) або в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю)

### 1. Анотація курсу:

Теоретично-практичний курс «Старослов'янська мова» відкриває цикл історико-лінгвістичних дисциплін. Курс передбачає ознайомлення зі старослов'янською мовою, інформує про її виникнення та походження, допомагає усвідомити шляхи формування тих чи тих граматичних форм. Курс «Старослов'янська мова» знайомить студентів із найдавнішою слов'янсько-писемною літературною мовою, щоб за допомогою неї проникнути в історію слов'янських мов, усвідомити загальні та часткові закони, що діяли у праслов'янській і давніх слов'янських мовах.

### 2. Мета та завдання курсу:

- ✓ досягнення глибокого лінгвістичного осмислення результатів розвитку давнього нашарування у структурі будь-якої сучасної слов'янської мови;
- ✓ розуміння загальнослов'янського значення старослов'янської мови;
- ✓ ознайомлення із звуковою системою старослов'янської мови в порівняльно-історичному висвітленні;
- ✓ з'ясування основних принципів становлення лексико-граматичних розрядів слів;

- ✓ осмислення значення старослов'янської мови в історії розвитку української мови.

До основних завдань курсу можна віднести такі: познайомити студентів з основними етапами розвитку старослов'янської мови, особливостями її фонетичної, граматичної будови, показати багатство лексичного складу та словотвору, підготувати студентів до свідомого засвоєння дисциплін історико-лінгвістичного циклу.

### **3. Програмні компетентності та результати навчання**

Після успішного завершення дисципліни здобувач формуватиме такі програмні компетентності та результати навчання:

#### **Загальні компетентності:**

**ЗК 2.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

**ЗК 6.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

**ЗК 10.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

**ЗК 11.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

#### **Фахові компетентності:**

**ФК 1.** Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

**ФК 3.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії української мови.

**ФК 7.** Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

#### **Програмні результати навчання:**

**ПРН 2.** Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

**ПРН 7.** Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

**ПРН 8.** Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію української мови і літератури та зарубіжної літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

**ПРН 12.** Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

**ПРН 16.** Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

**ПРН 17.** Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

#### **4.Обсяг курсу на поточний навчальний рік**

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
3,5/ 105	24	20	61

#### **5. Ознаки курсу**

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/ вибіркова компонента
1	II	035 Філологія (Українська мова та література)	1	вибіркова компонента

#### **6.Технічне й програмне забезпечення/обладнання**

Мультимедійний комплекс: Ноутбук Lenovo IP 110-151-BR

Проектор Benq MS 527 з екраном GrandView на тринозі

Акустична система 2.0 Edifier R18 black

Мультимедійний комплекс:

Ноутбук ASUS x 502 CA (x 502 CA - XXOOSS) white

Проектор Optoma S 310

Екран Brateck PSDC 72 мобільний 72 (4: 3) 145 x 10

Акустична система ACME by krator» Multimedia speaker Model:SS111W (2x2,5 Вт)

Відкритий доступ до електронного архіву-репозитарію ХДУ: [eKhSUIR.kspu.edu](http://eKhSUIR.kspu.edu)

## 7. Політика курсу

Курс викладається українською мовою. Відвідування занять (очне або дистанційне) з дисципліни «Старослов'янська мова» є обов'язковим. Винятки можливі лише для студентів із обмеженими можливостями з поважних причин. Пропущені заняття або контрольні заходи (з поважної причини) мають бути відпрацьованими в позаурочний час, у консультативні години.

Високо цінується академічна доброчесність. Порушення академічної доброчесності є серйозним проступком, який може призвести до несправедливого перерозподілу оцінок і, як наслідок, загального рейтингу студентів.

Під час занять або поза ними студент має демонструвати повагу та толерантність по відношенню до всіх учасників освітнього процесу (здобувачі, викладачі, допоміжний персонал). Студенти повинні дотримуватися правил внутрішнього розпорядку ХДУ, усіх положень нормативних документів щодо організації навчального процесу у ЗВО.

## 8. Схема курсу

Тиж день , дата , години	Тема, план	Форма навчального заняття, кількість годин (аудиторної та самостійної роботи)	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 11)	Завдання	Максимальна кількість балів
<b>Модуль 1. Фонетика старослов'янської мови</b>					
<b>Тиж ден ь 1</b>	<b>Тема 1. ПОНЯТТЯ ПРО СТАРОСЛОВ'ЯНСЬКУ МОВУ. ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТОК</b>	лекції 2 год. практ. зан.	1, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 14, 17, 18, 19, 20, 27	1. Вивчіть таблицю "Кирилиця" (див. Леута О. І. Старослов'янська мова. Київ : Вища школа. 2001. С. 226).	2 б. усна відповідь на

	<p>СТАРОСЛОВ'ЯНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ</p> <p><b>План</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Поняття про старослов'янську мову як спільну для слов'ян давню писемно-літературну мову і значення її вивчення.</li> <li>2. Історія виникнення і розвитку старослов'янської мови. Діяльність Кирила (Костянтина) і Мефодія.</li> <li>3. Старослов'янські азбуки. Глаголиця і кирилиця, питання про їх походження. Діакритичні (нарядкові) знаки. Цифрове значення букв.</li> </ol>	<p>2 год. сам. роб. 5 год.</p>		<p>2. Підготуйте презентацію з теми «Найважливіші пам'ятки старослов'янського письма».</p>	<p>практичному занятті 5 б. самостійна робота</p> <p><b>Макс. кіл. 7 б.</b></p>
<p><b>Тиж ден ь 2</b></p>	<p><b>Тема 2. ФОНЕТИКА. ЗВУКОВА СИСТЕМА СТАРОСЛОВ'ЯНСЬКОЇ МОВИ КИРИЛО-МЕФОДІВСЬКОЇ ДОБИ</b></p> <p><b>План</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Фонетична структура складу (діяння закону відкритого складу; побудова складу за принципом висхідної звучності).</li> <li>2. Система голосних звуків, їх класифікація. Особливості вживання голосних на початку слова.</li> <li>3. Редуковані <b>ъ</b> та <b>ь</b>, їх</li> </ol>	<p>лекції 2 год. практ. зан. 2 год. сам. роб. 5 год.</p>	<p>1, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 14, 17, 18, 19, 20, 27</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Зробіть таблиці голосних і приголосних старослов'янської мови (див. Леута О.І., Гончаров В.І. Старослов'янська мова. Збірник вправ і практичних завдань. Київ : Вища школа. 2004. С.170).</li> <li>2. <i>Виконайте вправи:</i> Леута О.І., Гончаров В.І. Старослов'янська мова. Збірник вправ і практичних завдань. Київ : Вища школа. 2004. Впр.3 (С.16), Впр.9 (С.18), Впр.22 (С.24).</li> </ol>	<p>2 б. усна відповідь на практичному занятті 2 б. самостійна робота</p> <p><b>Макс. кіл. 4 б.</b></p>

	<p>сильні й слабкі позиції. Зміни <b>ж</b> та <b>ш</b>, перед [j], [i] у редуковані <b>р</b>, <b>л</b></p> <p>4. Система приголосних звуків. Постійно тверді та постійно м'які приголосні. Позначення м'якості приголосних. Складотворчі сонорні <b>р, л</b>.</p>				
Тиж ден ь 3,4	<p><b>Тема 3. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗВУКОВОЇ СИСТЕМИ ПРАІНДОСВРОПЕЙСЬКОЇ МОВИ. ЗВУКОВІ ПРОЦЕСИ РАНЬОГО ТА ПІЗЬОГО ПЕРІОДІВ РОЗВИТКУ ПРАСЛОВ'ЯНСЬКОЇ МОВИ</b></p> <p><b>План</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Побудова складу у праїндоевропейській мові.</li> <li>2. Система голосних звуків праїндоевропейської мови. Дифтонги та дифтонгічні сполучення.</li> <li>3. Система приголосних звуків праїндоевропейської мови.</li> <li>4. Монофтонгізація дифтонгів.</li> <li>5. Зміни дифтонгічних сполучень «голосний + <i>n, t</i>».</li> <li>6. Доля сполучень <i>*or, *ol, *er, *el</i> між приголосними.</li> <li>7. Доля сполучень <i>*or, *ol, *er, *el</i> перед приголосними</li> </ol>	<p>лекції 4 год. практ. зан. 4 год. сам. роб. 5 год.</p>	<p>1, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 18, 19, 20, 27</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Зробіть таблицю «Походження голосних та приголосних звуків праслов'янської мови пізнього періоду» (див. Леута О.І., Гончаров В.І. Старослов'янська мова. Збірник вправ і практичних завдань. Київ : Вища школа. 2004. С.171).</li> <li>2. Виконайте вправи: Леута О.І., Гончаров В.І. Старослов'янська мова. Збірник вправ і практичних завдань. Київ : Вища школа. 2004. Впр.11 (С.32), Впр.24 (С.34), Впр.42 (С.37).</li> </ol>	<p>2+2=4 б. усна відповідь на практичному занятті 2 б. самостійна робота</p> <p><b>Макс. кіл. 6 б.</b></p>

	на початку слова. <b>8. Дисиміляція</b> *tt, *dt, *st.				
<b>Тиж ден ь 4 Т</b>  <b>Тиж ден ь 5</b>	<b>Тема 4. ЗВУКОВІ ПРОЦЕСИ РАНЬОГО ТА ПІЗЬОГО ПЕРІОДІВ РОЗВИТКУ ПРАСЛОВ'ЯНСЬКОЇ МОВИ</b> <b>План</b> 1. Зміни сполучень приголосних і груп приголосних з наступним j. 2. Зміни груп dj, tj. 3. Пом'якшення приголосних n,r,l у сполученні з j. 4. Доля сполучень "губний +j". 5. Зміни сполучень sj, zj. 6. Сполучення stj, zdj. 7. Палаталізація задньоязикових приголосних.	лекції 2 год. практ. зан. 2 год. сам. роб. 5 год.	1, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 18, 19, 20, 27	1. <i>Виконайте вправи:</i> Леута О.І., Гончаров В.І. Старослов'янська мова. Збірник вправ і практичних завдань Київ : Вища школа. 2004. Впр.8 (С.38), Впр.5 (С.41), 11 (С.42). 2. Зробіть таблицю «Палаталізація задньоязикових приголосних».	2 б. усна відповідь на практичному занятті 2 б. самостійна робота  <b>Макс. кіл. 4 б.</b>
<b>Тиж ден ь 6, 7</b>	<b>Тема 5. ЗВУКОВІ ПРОЦЕСИ СТАРΟΣЛОВ'ЯНСЬКОЇ МОВИ, ЩО ВІДБУЛИСЯ У ПАМ'ЯТКАХ Х-ХІ СТОЛІТЬ</b> 1. Чергування голосних звуків: виникнення і характер індоєвропейських чергувань голосних 2. Падіння редукованих голосних. 3. Зміни, викликані падінням редукованих. 4. Звукові зміни, не зумовлені занепадом редукованих голосних.	лекції 4 год. практ. зан. 2 год. сам. роб. 5 год.	1, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 14, 17, 18, 19, 20, 27	1. <i>Виконайте вправи:</i> Леута О.І., Гончаров В.І. Старослов'янська мова. Збірник вправ і практичних завдань. Київ : Вища школа. 2004. Впр.11 (С.44), Впр.21 (С.46), Впр.29 (С.47).	2 б. усна відповідь на практичному занятті 5 б. підсумкове тестування 2 б. самостійна робота  <b>Макс. кіл. 9 б.</b>



	<b>Загальна сума балів за модуль</b>				<b>30 б.</b>
<b>Модуль 2. Морфологія старослов'янської мови</b>					
<b>Тиж ден ь 8, 9</b>	<p><b>Тема 1.</b> МОРФОЛОГІЯ. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЧАСТИН МОВИ У СТАРОСЛОВ'ЯНСЬКІЙ МОВІ. ІМЕННИК</p> <p><b>План</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Лексико-граматичні розряди слів (частин мови) у старослов'янській мові.</li> <li>2. Способи вираження граматичних значень слів.</li> <li>3. Граматичні категорії роду, числа і відмінка іменників (самостійно).</li> <li>4. Типи відмінювання іменників старослов'янської мови: відмінювання іменників з основою на - *ā; *jā; відмінювання іменників з основою на - *ō; -*jō; відмінювання іменників з основою на - *ī; відмінювання іменників з основою на - *i; відмінювання іменників з основою на - *i; відмінювання іменників з основою на приголосний (*-en, *-es, *-et, *-er)</li> </ol>	<p>лекції 2 год. практ. зан. 2 год. сам. роб. 7 год.</p>	<p>1, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 18, 19, 20, 27</p>	<p><i>Виконайте вправи:</i> Леута О.І., Гончаров В.І. Старослов'янська мова. Збірник вправ і практичних завдань. Київ : Вища школа. 2004. Впр.15 (С.60.), Впр.31 (С.62), Впр.49 (С.65).</p>	<p>2 б. усна відповідь на практичному занятті 3 б. самостійна робота</p> <p><b>Макс. кіл. 5 б.</b></p>

<p>Тижде нь 10.11</p>	<p><b>Тема 2. ЗАЙМЕННИК. РОЗРЯДИ ЗАЙМЕННИКІВ. ПРИКМЕТНИК. ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ РОЗРЯДИ ПРИКМЕТНИКІВ</b> <b>План</b> 1. Особові займенники. Зворотний займенник. Відмінювання. Вираження 3-ої особи однини формами вказівних займенників. Поява протетичного <b>н</b>. 2. Неособові займенники, групи за значенням, особливості відмінювання. 3. Розряди прикметників за значенням, суфікси прикметників. 4. Іменні (короткі, нечленні) і займенникові (повні, членні) форми прикметників; відмінності в граматичному значенні та синтаксичному вживанні їх. 5. Відмінності іменних та займенникових прикметників. Фонетичні процеси у закінченнях займенникових прикметників.</p>	<p>лекції 2 год. практ. зан. 2 год. сам. роб. 7 год.</p>	<p>1, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 18, 19, 20, 27</p>	<p><i>Виконайте вправи:</i> Леута О.І., Гончаров В.І. Старослов'янська мова. Збірник вправ і практичних завдань. Київ : Вища школа. 2004. Впр.3 (С.67), Впр.24 (С.70), Впр.10 (С.72), Впр.29 (С.76).</p>	<p>2 б. усна відповідь на практичному занятті 3 б. самостійна робота</p> <p><b>Макс. кіл. 5 б.</b></p>
-------------------------------	---	--	---	--	--

<p><b>Тижень 12, 13</b></p>	<p><b>Тема 3. ЧИСЛІВНИК. РОЗРЯДИ ЧИСЛІВНИКІВ. ВІДМІНЮВАННЯ ЧИСЛІВНИКІВ</b></p> <p><b>План</b></p> <p>1. Кількісні числівники прості і складені. Відмінювання простих числівників. Творення і відмінювання складених числівників.</p> <p>2. Порядкові числівники, їх творення і відмінювання.</p> <p>3. Збірні і дробові числівники, їх відмінювання. Субстантивні утворення від числівників <i>(съторица)</i>.</p>	<p>лекції 2 год. практ. зан. 2 год. сам. роб. 7 год.</p>	<p>1, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 18, 19, 20, 27</p>	<p><i>Виконайте вправи:</i> Леута О.І., Гончаров В.І. Старослов'янська мова. Збірник вправ і практичних завдань. Київ : Вища школа. 2004. Впр.15 (С.80), Впр.21 (С.82).</p>	<p>2 б. усна відповідь на практичному занятті 3 б. самостійна робота</p> <p><b>Макс. кіл. 5 б.</b></p>
<p><b>Тижень 14, 15</b></p>	<p><b>Тема 4. ДІЄСЛОВО. ГРАМАТИЧНІ КАТЕГОРІЇ СТАРОСЛОВ'ЯНСЬКОГО ДІЄСЛОВА</b></p> <p><b>План</b></p> <p>1. Основні граматичні ознаки дієслова. Дві основи дієслова.</p> <p>2. Класи дієслів.</p> <p>3. Теперішній час. Особові форми теперішнього часу тематичних і атематичних дієслів (відмінювання дієслова <i>быти</i>).</p> <p>4. Форми майбутнього часу:</p> <p>5. Форми минулого часу:</p>	<p>лекції 2 год. практ. зан. 2 год. сам. роб. 7 год.</p>	<p>1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 18, 19, 20, 27</p>	<p>1. <i>Виконайте вправи:</i> Леута О.І., Гончаров В.І. Старослов'янська мова. Збірник вправ і практичних завдань. Київ : Вища школа. 2004. Впр.64 (С.90), Впр.103 (С.98), 147 (С.104).</p> <p>2. Підготуйте презентацію до однієї з тем (на вибір):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ умовний спосіб дієслів, його значення, творення і відмінювання;</li> <li>✓ наказовий спосіб, його значення і творення;</li> <li>✓ інфінітив і супін, значення і творення;</li> <li>✓ активні дієприкметники теперішнього та минулого часу, їх</li> </ul>	<p>2 б. усна відповідь на практичному занятті 5 б. самостійна робота</p> <p><b>Макс. кіл. 7 б.</b></p>

	6. Умовний спосіб дієслів, його значення, творення і відмінювання. 7. Наказовий спосіб, його значення і творення (самостійно). 8. Інфінітив і супін, значення і творення.			творення; ✓ пасивні дієприкметники теперішнього та минулого часу, їх творення.	
<b>Тиж ден ь 16</b>	<b>Тема 5. ПРИСЛІВНИК І СЛУЖБОВІ СЛОВА</b> <b>План</b> 1. Прислівник. Творення прислівників. 2. Прийменники, їх функція. 3. Сполучники, їх морфологічна будова. Сполучники сурядні та підрядні. 4. Словотворчі і формотворчі частки.	лекції 2 год. сам. роб. 8 год.	1, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 18, 19, 20, 27	<i>Виконайте вправи:</i> Леута О.І., Гончаров В.І. Старослов'янська мова. Збірник вправ і практичних завдань. Київ : Вища школа. 2004. Впр.10 (С.106), Впр.7 (С,107), Впр.1 (С.111).	5 б. підсумкове тестування 3 б. самостійна робота  <b>Макс. кіл. 8 б.</b>
	<b>Загальна сума балів за модуль</b>				<b>30 б.</b>

**Система оцінювання та вимоги: форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання  
Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС**

Оцінка відповідає рівню сформованості загальних і фахових компетентностей та отриманих програмних результатів навчання здобувача освіти та визначається шкалою ЄКТС та національною системою оцінювання

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою/National grade
-------------------------	-------------	--

90 – 100	<b>A</b>	Excellent	Відмінно
82-89	<b>B</b>	Good	Добре
74-81	<b>C</b>		
64-73	<b>D</b>	Satisfactory	Задовільно
60-63	<b>E</b>		
35-59	<b>FX</b>	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	<b>F</b>		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

**Розподіл балів, які отримують здобувачі за результатами опанування навчальної дисципліни «Гендерна лінгвістика», формою семестрового контролю якої є залік**

№	Види навчальної діяльності (робіт)	модуль 1	модуль 2	Сума балів
<b>Обов'язкові види навчальної діяльності (робіт)</b>				
1.	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі)			
	- відповідь на практичному занятті	12	8	<b>20</b>
	- підсумкові тестування з розділів	5	5	<b>10</b>
2.	Самостійна робота	13	17	<b>30</b>
	<b>Поточне оцінювання (разом)</b>	<b>30</b>	<b>30</b>	<b>60</b>
	<b>Підсумковий контроль</b>			<b>40</b>
	<b>Разом балів</b>			<b>100</b>
<b>Вибіркові види діяльності (робіт)</b>				
1.	участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах, конкурсах;			<b>max 10</b>

- підготовка наукової статті, наукової роботи на конкурс; - неформальна та інформальна освіта здобувача			
--	--	--	--

Здобувачі, які брали участь у науково-дослідній роботі (підготовка наукової статті, участь у науковій конференції, семінарі, конкурсах наукових робіт, предметних олімпіадах, неформальній та інформальній освіті), можуть отримати **бонусні (заохочувальні) бали – до 10 балів.**

**Взаємозв'язок між програмними результатами навчання та обов'язковими видами навчальної діяльності (робіт)**

Програмні результати навчання (ПРН)	Види робіт	Усне опитування (виступ, доповідь, участь у обговоренні)	Практичні (лабораторні, семінарські) роботи	Письмові роботи
<b>ПРН 2.</b> Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.			+	+
<b>ПРН 7.</b> Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.		+	+	+
<b>ПРН 8.</b> Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію української мови і літератури та зарубіжної літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.		+	+	+
<b>ПРН 12.</b> Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.		+	+	+
<b>ПРН 16.</b> Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.		+	+	+

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.	+	+	+
---	---	---	---

## 10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

### *Основні*

1. Баденкова В. М. Старослов'янська мова : Вступ. Фонетика : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Миколаїв, 2017. 140 с.
2. Камчатнов А. М. Старославянский язык. Курс лекций. Москва : Наука, 2002. 150 с.
3. Кривчик В. Ф. Старославянский язык. Минск : Вышэйшая школа, 1986. 303 с.
4. Леута О. І. Старослов'янська мова : підручник. Київ: Вища школа, 2001. 255 с.
5. Леута О. І., Гончаров В.І. Старослов'янська мова. Збірник вправ і практичних завдань. Київ : Вища школа, 2004. 198 с.
6. Невідомська Л., Лісняк С. Старослов'янська мова : навч. посібник. Кременець : ВЦ КОГПІ, 2013. 175 с.
7. Скаб М., Артеменко Г. Старослов'янська мова : модульний курс. Чернівці : Рута. 2018. 111 с.
8. Федик Л. Старослов'янська мова. Дієслово : навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 560 с
9. Юсип-Якимович Ю. В., Шимко О. В. Старослов'янська мова: навчальний посібник. Київ : Знання, 2009. – 279 с.

### *Додаткові*

10. Белей Л., Белей О. Старослов'янсько-український словник. – Львів: Свічадо, 2001. 332 с.
11. Брайчевський М. Походження слов'янської писемності. Київ : Видавничий дім "KM Academia", 1998. 154 с.
12. Дьяченко Г. Полный церковнославянский словарь. Москва : Бертельсманн Медиа, 2013. 1120 с.
13. Етимологічний словник української мови. В семи томах. – К., 1982-1989. – Т.1-5 (продовжується).
14. Истрин В.А. 1100 лет славянской азбуки. 2-е изд., перераб. и доп. Москва : Наука, 1988. 191 с.
15. Німчук В.В. Про графіку та правопис як елементи етнічної культури. Мовознавство. 1990. – №6; 1991. – №1, 2, 3.
16. Огієнко І. Етимологічно-семантичний словник української мови: У 4 т. / І. Огієнко. – Вінніпег; Канада: Волинь, 1979 -1995

- 17.Півторак Г.П. Занепад редукованих ъ, ь і його вплив на формування фонологічних систем слов'янських мов. *Мовознавство*. 1998. №2-3. С.3-14.
- 18.Скляренко В.Г. До питання про "руські письмена" в житті Костянтина Філософа. *Мовознавство*. 2014. № 2. С. 3–14.
- 19.Ткаченко О.Б. Українська фонетика на історико-типологічному тлі. *Мовознавство*. 1998. №2-3. С.14-25.

*Інтернет-ресурси*

- 20.Гнатюк Л.П. Старослов'янська мова. Практикум : навч. посіб. URL – [https://shron1.chtyvo.org.ua/Hnatiuk\\_Lidiiia/Staroslovianska\\_mova\\_Praktykum.pdf?PHPSESSID=39hqkpb1u9ohhhuneep94emfa5](https://shron1.chtyvo.org.ua/Hnatiuk_Lidiiia/Staroslovianska_mova_Praktykum.pdf?PHPSESSID=39hqkpb1u9ohhhuneep94emfa5)
- 21.Громик Ю.В. Старослов'янська мова. Збірник вправ та завдань. URL – <http://www.univer.lutsk.ua/img/facult/17/176/Hromyk.pdf>
- 22.ЕНЦИКЛОПЕДІЇ «УКРАЇНСЬКА МОВА». URL – <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>
- 23.Остромиро євангелие. URL – <http://www.bibliotekar.ru/rus/93-2.htm>
- 24.Палеографія. URL – [Опера - \[Палеографія. Українська мова. Енциклопедія.\]](#)
- 25.Писемні пам'ятки. URL – <http://besieda.in.ua/pismo/pisemni-pamiatky>
- 26.Старослов'янська мова. URL – <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2618>
- 27.Старослов'янська мова. URL – [Опера - \[Старослов'янська мова\]](#)